

การเปรียบเทียบการเลือกของเล่นของเด็กชายอายุ 5 ปี
ที่มีภูมิบทบาททางเพศต่างกัน

นางสาวสุตา ชันไพศาลศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0020-4

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15 ต.ค. 2546

I19908763

**A COMPARISON OF TOY SELECTION IN FIVE – YEAR – OLD
BOYS OF FATHERS WITH DIFFERENT SEX ROLES**

Miss Suda Chunpisansin

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology**

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0020-4

สุดา ชั้นไพศาลศิลป์ : การเปรียบเทียบการเลือกของเล่นของเด็กชายอายุ 5 ปี ที่พ่อมีบทบาททางเพศต่างกัน (A COMPARISON OF TOY SELECTION IN FIVE-YEAR-OLD BOYS OF FATHERS WITH DIFFERENT SEX ROLES) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวิศิสาร, 101 หน้า. ISBN 974-13-0020-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเลือกของเล่นของเด็กชายอายุ 5 ปี ที่พ่อมีบทบาททางเพศต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นพ่อและลูกชายทั้งหมด 108 คู่ ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. พ่อมีบทบาททางเพศ 3 แบบ ซึ่งวัดจากแบบทดสอบมาตรฐานบทบาททางเพศ คือ พ่อมีบทบาททางเพศแบบความเป็นชาย พ่อมีบทบาททางเพศแบบความเป็นหญิง และพ่อมีบทบาททางเพศแบบความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ กลุ่มละ 36 คน

2. พ่อมีลูกชายคนเดียวอายุ 5 ขวบ

ในการทดลองให้ลูกชายทำแบบทดสอบการเลือกของเล่น และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์การเลือกของเล่นที่แสดงความเป็นชาย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way anova)

ผลการวิจัยพบว่า

ลูกชายของพ่อที่มีบทบาททางเพศแบบความเป็นชายมีคะแนนการเลือกของเล่นที่แสดงความเป็นชายมากกว่าลูกชายของพ่อที่มีบทบาททางเพศแบบความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ และมากกว่าลูกชายของพ่อที่มีบทบาททางเพศแบบความเป็นหญิงตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คณะ

จิตวิทยา

สาขาวิชา

จิตวิทยาพัฒนาการ

ปีการศึกษา

2543

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4078112738 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: SEX ROLE / SELECTION OF TOYS / FIVE – YEAR – OLD BOYS

SUDA CHUNPISANSIN : A COMPARISON OF TOY SELECTION IN FIVE-YEAR-OLD BOYS OF FATHERS WITH DIFFERENT SEX ROLES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPHAIPHUN PHOOMVUTHISARN, 101 pp. ISBN 974-13-0020-4.

The purpose of this research was to compare the toy selection in five-year-old boys of fathers with different sex roles. The subjects were 108 couples of father and son who were :

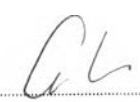

1. Fathers who have 3 different sex roles as identified by Sex Role Inventory : masculine, feminine and androgyny, 36 each.
2. Fathers who have only one five-year-old son.

In the experiment, the sons were tested by performing the sex-type toy selection. One way analysis of variance was used for statistical analysis.

The result was as follow:

The sons, whose fathers' sex role were masculine showed significantly higher scores in selecting masculine sex-type toys than the ones whose fathers' sex role were androgyny and feminine respectively (p < .05).

Department Psychology
 Field of study Development Psychology
 Academic year 2000

Student's signature
 Advisor's signature
 Co-advisor's signature _____

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านให้คำแนะนำ เสนอข้อคิดเห็น ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัย ได้รับความรู้และประสบการณ์มากมาย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญย์ คณบดีคณะจิตวิทยา รองศาสตราจารย์ศิริรงค์ ทับสายทอง ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.พรหมระพี สุทธิวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ผู้ช่วย ศาสตราจารย์นิรมล ชยุตสาหกิจ ที่เปิดโอกาสให้ศิษย์ได้เพิ่มพูนความรู้ ข้อคิดและประสบการณ์ ต่าง ๆ มากมายในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในภายหน้า

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พรหมระพี สุทธิวรรณ ที่เสียสละเวลาในการให้ คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือผู้วิจัยในการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ตลอดจนให้ความรู้ ข้อคิดเกี่ยวกับการ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในงานวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณท่านเป็นอย่าง ยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 โรงเรียนอนุบาลจิตรมณี โรงเรียนอนุบาลไพทวิทยา โรงเรียนอนุบาลนครปฐม โรงเรียนเทศบาล 3 และโรงเรียนอนุบาล สุธีธร ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณกรรณิการ์ และคุณสุนิสา ชั้นไพศาลศิลป์ คุณกนกพร เอี่ยมสอาด และคุณปิยนุช หิรัญเพิ่ม ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และพี่น้องคณะจิตวิทยาที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้กำลังใจ ห่วงใย ร่วมทุกข์ ร่วมสุขกับผู้วิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้น และให้ทุนในการทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดา ชั้นไพศาลศิลป์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
1.4 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	31
1.5 สมมติฐานในการวิจัย.....	31
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	31
1.7 ขอบเขตของการวิจัย.....	32
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	33
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
2.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	34
2.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
2.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	35
2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
2.5 วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
2.7 การนำเสนอข้อมูล.....	53
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	58
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	67
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	73
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือในการวิจัย.....	85
ภาคผนวก จ คะแนนที่ได้จากการทำวิจัย.....	93
ประวัติผู้วิจัย.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามโรงเรียน เพศ และลูกคนเดียว.....	36
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของพ่อและลูกชายจำแนกตามโรงเรียนและบทบาททางเพศของพ่อที่ต่างกัน.....	37
3	ค่าความเที่ยงของมาตรวัดความเป็นชายและมาตรวัดความเป็นหญิง.....	42
4	ค่ามัธยฐานของคะแนนบทบาททางเพศที่แสดงลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิง.....	44
5	แสดงจำนวนสามีไทยที่มีลักษณะบทบาททางเพศแตกต่างกันจากค่ามัธยฐานของคะแนน.....	44
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเลือกของเล่นที่แสดงความเป็นชายของลูกชาย ซึ่งจำแนกตามบทบาททางเพศของพ่อ.....	54
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way anova) ของคะแนนการเลือกของเล่นที่แสดงความเป็นชายของลูกชายของพ่อที่มีบทบาททางเพศต่างกัน.	55
8	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนการเลือกของเล่นที่แสดงความเป็นชายของลูกชายของพ่อที่มีบทบาททางเพศต่างกัน ด้วยวิธีการของ Tukey.....	56

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1 แสดงการถอดแบบจากพ่อแม่ของเด็กชายและเด็กหญิงตามแนวคิดของ Freud...	20
2 แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และส่วนบุคคล (P).....	22
3 แสดงถึงกระบวนการของการเรียนรู้จากการสังเกต.....	25
4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนของพัฒนาการด้านบทบาททางเพศของเด็กชายตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม.....	27
5 แสดงการแปลคะแนนบทบาททางเพศโดยอาศัยเทคนิคการแบ่งกลุ่มจากค่ามัธยฐาน.....	43